

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput VI. Nobilis viro A. (a) Duci, de prosecutione voti Regis Hungariæ
patris sui defuncti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

præsentiam evocandum, per Ap. tibi scripta mandantes, quatenus usque ad festum Exaltationis sanctæ Crucis proximè venturum, nostro te conspectui repræsentes, ad objecta sufficienter, & rationabiliter responsum. Unde his temporibus valde turbata fuerat ipsa Hungaria, ut referunt Aneas Silvius in *epit. decad. lib. 6.* Bonfidius, & alii, quos in sequenti textu laudabimus. Et cum Henricus ope, & auxilio Strigoniensis Episcopi sedare discordiam intenderet, ipse Episcopus consuluit Innocent. III. utrum votum, quod fecerat Hierosolymam adeundi, possit differre interim, dum paci, & quieti regni Hungariæ intendebat. Cui respondet Innocentius in præsentibus textu, ipsum non ideo transgressorem voti esse, eo quod ut sederentur discordiæ civiles, non poterat discedere ab Hungaria, & proficisci in Hierosolymam, ut in alio simili casu ipse Innocentius scribit *lib. 2. regest. 14. epist. 133.* in hæc verba: [Dilectus filius nobilis vir Walterus, Dominus de Avesnis, transmissa nobis petitione monstravit, quod cum affixo suis humeris signo crucis ad subsidium Terræ sanctæ venerit proficisci, & se ad iter peregrinationis accinxerit ad exequendum, B. Subdiaconus frater suus, Cantor quondam Ecclesiæ Laudunum, qui devastaverat, Dei timore postposito, & abjecto habitu clericali, hostiliter terram suam incendio multiplici, & rapinis, accinctus balteo militari ab ipso W. monitus assecurare voluit usque ad ejus reditum dictam terram. Sed ab eo recedens animo indignandi, eidem fratri, & ejus terræ gra-

viter adversatur. Unde cum ex discessu suo irreparabile damnum per ipsum B. sibi, ac ejus terræ timeat proventurum, nobis humiliter supplicavit, ut propter necessitatem hujusmodi, ad exequendum votum emissum, sibi, & familie suæ concedere dignemur inducias competentes. Unde nos venerabilibus fratribus nostris Suesionen. & Melden. Episcopis, & dilecto suo Abbati Longi Pontis Suesionen. Dioc. nostris dedimus litteris in mandatis, ut auctoritate nostra dilationem exequendi votum peregrinationis prædictæ, quamdiu eis constiterit durare hujusmodi, absque dolo, & fraude, necessitatis articulum, concedant eisdem, ipsum, & familiam suam non permittentes supra hoc ab aliquo molestari. Ita quod eo cessante, ad nostrum consilium & mandatum reddat Domino, quod promisit, in terræ sanctæ subsidium prope-rando. Et interim ad subventionem ipsius juxta possibilitatem suam, quemadmodum cum fratre Aimaro Thesaurario domus Militiæ Templi Parisi cui supra hoc scribimus, poterit convenire, compertens mittat subsidium: cum sicut pro certo didicimus, eo plus solito indigeat ipsa terra. Ne igitur occasione cautionis, quam recepistis ab ipso, cum relaxastis excommunicationis sententiam, quam pro eo, quod votum non exequebatur emissum, tulistis in eum, mandatum nostrum valeat impediri: præsentium vobis auctoritate mandamus, quatenus permittatis, ut juxta præscriptam formam in ipso negotio procedatur. Datum Later. III.

Idus Decemb. Pont. N. anno

XIV.]

CAPUT VI.

Nobili viro A. (a) Duci, de prosecutione voti Regis Hungariæ patris sui defuncti.

Licet universis liberum sit arbitrium in votando, & necessitas in votis locum non habeat, sed voluntas; usque adeo tamen solutio (b) necessaria est post votum, ut sine propriæ salutis dispendio alicui resilire non liceat ab his, quæ sponte, ac solenniter repromisit. Accipimus siquidem, quod cum in clytæ recordationis (c) B. quondam Rex Hungariæ pater tuus ageret in extremis, & de sua penitus convalescentia desperaret, votum, quo voverat Domino Hierosolymitan. provinciam in forti manu, & brachio extenso, corde tamen humili, & spiritu visitare, sub interminatione maledictionis paternæ commisit tuæ fidei exequendum: & tu intellectâ piâ voluntate parentis, assumpto crucis signaculo, te id implerum sine dilatione qualibet promissisti. Verum eodem patre tuo sublato de medio, cum Hierosolymitanum iter te accipere simulasses, assumptæ peregrinationis oblitus, quam contra inimicos crucis dirigere debueras, in fratrem tuum, & regnum Hungariæ convertisti aciem bellatorum, & multa contra Serenitatem Regiam malignorum usus consilio commissisti. Nos autem, quos diebus istis ad Pontificatus officium (licet immeritos) Dominus evocavit, tam paci Regni Hungariæ, quam tuæ volentes saluti consulere, nobilitatem tuam rogamus, monemus, & exhortamur in Domino, ac per Apostolica tibi scripta præcipiendo mandamus, quatenus postpositis cæteris sollicitudinibus, usque ad festum Exaltationis sanctæ Crucis proximè venturum, debitum acceptæ Crucis exsolvens propositum iter arripas, & humiliter prosequaris. Nesci onus tibi à patre injunctum, & à te sponte susceptum occasione qualibet detrectaveris, paterna te reddas successione indignum, & hæreditatis emolumento priveris, cujus recusaveris onera supportare. Sciturus ex tunc anathematis te vinculo subiacere, & jure quod tibi, si dictus Rex sine prole decederet, in Regno Hungariæ competeat ordine (d) genituræ, privandum, & Regnum ipsum ad (e) minorem fratrem tuum appellatione postpositâ devolvendum. Datum Later. 1 v. Kalend. Februarii.

D. D. Gonzal. in *Decretal.* Tom. III. Pars II.

Ppp

NOTÆ.

NOTÆ.

(a) **A** Duci.] Andream legitur in tertia collectione, sub hoc tit. cap. 2. & in hac sexta, & ex epistolis Innocentii III. editis à Siletio, fol. 4. ita restituo inscriptionem, & literam hujus textus.

(b) *Necessaria est post votum.*] Consonat in terminis ipse Innocentius lib. 4. regestr. 16. epist. 35. ubi Duci, & populo Venetorum ita scribit: [A memoria vestra non excidit, quam solenni voto vos ad Terræ sanctæ subsidium adstrinxistis. Licet autem propositum vestrum ad alia postmodum declinaverit, votum tamen nihilominus in sua firmitate permansit, quia et si cuique sit in votendo libertas, est tamen necessitas in reddendo, cum sit scriptum: Vovete, & reddite Domino Deo vestro. Quorum primum pertinet ad consilium, secundum pertinet ad præceptum. Cum igitur opportunum tempus vobis imminet reddendi Domino vota vestra, universitatem vestram rogamus, monemus, & exhortamur in Domino per Apost. vobis scripta præcipiendo mandantes, quatenus vos taliter præparetis, quod non transgressores voti, sed executores diligentes inveniamini, & fideles. Pro certo scientes, quod si forte divino timore postposito negligereis efficere quod mandamus, grave vobis immineret salutis dispendium apud Deum, & infamiae quoque opprobrium apud mundum, quem admodum è contrario, si quod vobis injungimus, curaveritis adimplere, & laudem apud homines temporalem, & mercedem apud Deum merebimini sempiternam.] Ex Salomonis sententia ajebat Salvianus de providentia pag. 71. melius est non votere, quam post votum promissa non reddere: quam sapientissimi Regis sententiam his verbis expressit egregius Ecclesiasticus Paraphraistes Jacobus Augustinus Thuanus.

*Nec voti damnas obstrictam exsolvere differ
Religione fidem: quisquis temeraria vota
Nuncupat, ille Deo iratus. Quod voveris ergo
Redde Deo: melius longe est, & tutius illud,
Nihil vovisse Deo, quam non persolvere votum.
Ergo memor lingua effrans preme cautus habenas,
Ne miserum infando caput obliget illa piaculo.
Non eis errorem turpi prætexere culpa,
Casta Dei coram si prestes vota ministro,
Profuerit. Justa Deus incandescet ab ira,
Et tua facta dabit vento rapienda fugaci.*

Satius est enim non votere, quam votum factum non adimplere, cap. scimus 9. §. quicumque 12. quest. 1. cap. sunt quedam 1. 17. quest. 1. Bernardus in tract. de præcept. & dispensat. ibi: Benedicti regula omnibus proponitur, imponitur nulli: prodest, si devotè suscipitur, non tamen si non suscipitur, obest. Hoc enim voluntarium, non necessarium; attamen hoc, quod dico voluntarium, si quis ex propria voluntate semel admiserit, & promiserit, tenendum profectò, in necessarium sibi converti; quod & in contractibus procedere docetur in l. in commodato, §. sunt, ff. commodati, l. sicut, Cod. de O. & A. Illustrat Petrus Gregorius lib. 3. de republ. cap. 5.

(c) **B.**] Bella videlicet tertius Hungariae Rex.

(d) *Ordine geniturae.*] Licet successionem in Regnis esse juris hæreditarii, ex hæreditariaque successionis regulis æstimari debere censuerint

Emmanuel Costa de Regni successione 3. p. num. 2. Garfias de expens. 3. p. c. 16. n. 5. Martha de success. legal. 3. p. q. 1. art. 2. n. 59. Larami, si quis à liberis, §. idem, n. 136. Pelaez de majori. 4. p. q. 1. Robles de representat. lib. 3. c. 16. n. 30. Matienzo in l. 6. tit. 7. gloss. 3. lib. 5. recopil. verius tamen est successionem in Regnis specialiter ac proprie ex ordine geniturae, & sanguinis jure deferri, ut supponitur in præfenti, & in c. intellecto 33. de jurejur. cap. grandi, de supplend. neglig. lib. 6. quia neque ut hæreditas ex testamento Regis prædefuncti, neque ut ab intestato dividenda inter plures ejusdem gradus usque ad decimum; sed uni ex Regnorum lege, eique primogenito, aut proximiori, etiam ultra decimum gradum, & in infinitum, & quamvis ultimi Regis hæres non sit, nec exheredationi, divisioni, aut aliis, quam ipsius Regni oneribus obnoxia successio regni deferretur solo geniturae, & sanguinis jure. Habet itidem adtipulatores post Glossam verbo Dignitate, in cap. scripsit 26. 27. q. 2. Baldum in d. cap. unic. num. 6. vers. Et idem in regno, de feudo Marchia, Joan. à Terra Rubea tract. 1. contra rebell. conclus. 11. & 12. Guill. Monferatrum, Amedeum de Ponte, Mieres, & Peregrinum laudatos supra, ex aliis Lupum, & Palac. Rub. de revent. Regni Navarra 5. p. §. 6. vers. Regnum quidem. Ludovic. Molin. de primog. lib. 3. cap. 6. n. 9. & lib. 1. c. 2. n. 10. & cap. 8. n. 2. & c. 9. n. 3. Gregorium Lopez in l. 4. gloss. 1. tit. 15. partit. 2. Valenzuelam consil. 198. in princ. Molinam Theolog. dist. diff. 616. n. 8. & sequentibus. & diffinit. 617. n. 2. ex numeris Castellum lib. 3. controuv. c. 19. n. 117. Nigr. Cyriac. tom. 3. controuv. 402. n. 8. & seqq. Robles de represent. lib. 1. cap. 9. num. 7. & plenè lib. 3. c. 16. Azor 2. p. instit. mor. lib. 11. c. 2. §. 13. Petrum Gregor. lib. 7. de Republic. c. 12. n. 1. Amicum lib. 2. de republ. cap. 2. sect. 7. n. 6. Lusitan Joan. Salgad. de Ara: io de lege Regia Portug. dist. 2. n. 44. & seqq. River de success. Portugal. p. 1. n. 11. & sequent. ubi Tapia in addit. liter. S. Joan. Ant. Lanar. consil. 1. num. 23. & sequent. lib. 1. & extra controversiam etiam est, vel apud eos, qui neque hæreditario, nec sanguinis jure in Regnis succedi, sed tertio quodam, & regnorum proprio successionis genere afferunt, ut argumento ex d. c. grandi, post Purpur. consil. 429. num. 3. lib. 2. ait Zafius consil. 8. num. 10. lib. 1. Alex. Rauden. tom. 1. consil. 1. n. 150. & 153. Castro in Portug. 1. p. c. 1. sect. 1. Hug. Grot. lib. 2. de jure belli c. 7. n. 19. & 25. Et hanc successionem sanguinis, seu Gentilitiam, in Regnis successoris esse juris gentium, latè probant P. Greg. lib. 7. de republ. c. 4. Mariana lib. 1. de Regis instit. cap. 3. Salcedo lib. 4. de regim. Princip. cap. 1. num. 16. Bodinus lib. 2. de republ. cap. 3. & libro 6. capite 5. pluribus relatis Illustr. Ramos in Syntag. pro Episcopatu Lusit. fol. 2. num. 4.

(e) *Adminorem fratrem.*] Cum aliàs ipse Andreas præferendus esset ut major ætate, quæ prælatio in Regni successione majoris natu inter alios ejusdem gradus, & sexus cæpit cum ipsis regnis ex præscripto naturalis rationis, & juris gentium. Perseus apud Livium lib. 40. oratione de Regno Macedonico contra fratrem Demetrium, ibi: Regnare utique vis? huic spei tuæ obstat atque mea, obstat gentium jus. Et statim: Capite Regnum, & quidem sceleratè capite, qui transscendere festinat ordinem atatis, natura, mori.

Macedonum, juris gentium: obstat frater major. Justinianus lib. 2. capite 10. Ex his Artamenes Maximus natu ætatis privilegio regnum vindicabat; quod jus, & ordo nascendi, & natura ipsa gentibus dedit, l. 2. tit. 15. part. 2. faciunt textus in l. final. ff. de fide instrum. l. cum pater 77. §. pater 21. ff. de legat. 2. Illustrant Gamma decis. 385. Tiraquellus de primog. quest. 4. num. 31. Illustr. Ramos ubi proximè, num. 7. Petrus Gregorius lib. 7. de Rep. cap. 5. Cyriacus tom. 3. controu. 402. Nec inter est, an filius major natu sit ante adeptam dignitatem, seu Regnum, ut latè probat casu hoc Bellæ adducto Basil. Legion. quest. 4. schol. per tot.

COMMENTARIUM.

4. **A**Ntequam præsentis textus disputationem agrediamur, ejus casus ex historicis Hungariæ repetendus est. Bella tertius Hungariæ Rex, votum fecit proficiscendi in Hierosolymam ut juvaret expeditionem pro recuperanda Terra sancta illis temporibus ab Innocentio III. optatam, & curatam: sed cum infirmitate præventus illud adimplere nequiret, non propter perturbationem Regni, quæ tunc nulla præcesserat, ut voluit Pancirolo lib. 2. var. cap. 290. Andream filio suo secundogenito onus adimplendi votum illud sub interminatione maledictionis paternæ injunxit; qui promisit votum illud impleturum: quare defuncto Bellæ, & succedente in Regno Hungariæ Henrico, seu Emerico ejus filio primogenito, ipse Andreas crucis signo assumpto, cum exercitu simulavit se Hierosolymam properare; at contra fratrem acies, armaque movit, ut conspiratione Magnatum illum ex Regno egeret, sceptrumque occuparet. Sed cum ventum esset ad arma, aciesque utrimque prodississent, Henricus depositis armis, omnique destitutus comitatu, regale sceptrum manu gestans, per fratrem acies delatus, quarens quis tandem ille foret, qui Regio sanguini manum injicere auderet, Rex, & Victor simul acclamatus fuit. Hæc sciens Innocentius III. anno 1. sui Pontificatus, Jesu Christi videlicet 1200. præsentem epistolam scripsit Andream, hortans, monens, & jubens, ut votum à patre emissum, & à se promissum adimpleret usque ad diem Exaltationis sanctæ Crucis, aliàs ex ea die ipsum anathematis vinculo obnoxium subjacere, & simul hereditate paternam esse privandum, jureque, si quod habiturus esset ad regnum, defuncto Henrico sine liberis. Andreas licet ab Innocentio III. sæpe excitatus, varias excusationes proponens, valde remissus fuit; interim defuncto Henrico Rege, & paulò post diem functo Ladislao ejus filio, Rex Hungariæ coronatus fuit, & triennium assignatum ab Innocentio, ut prædictum votum adimpleret, ut constat ex epist. 222. lib. 3. registr. 15. ipsius Innocentii, ibi: (Oblatis nobis ex parte tua petitionibus quantum cum Deo possumus, grato concurrentes assensu, ad exequendum votum, quo Domino promissisti te ad Terræ sanctæ subsidium profecturum, Serenitati tuæ triennium indulgemus, infra quod sic te studeas præparare, ut ad magni Regis obsequium, tu quasi Rex magnus magnificè proficiscens, dilationis incommoedum subventionis commoditate restares, & sequenti decas apparatus, te non ad voti dilationem emissi, sed subventionem ple-

D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. III. Pars II.

nariam inducias postulasse. De Principibus verò tuis non præcessuriste in subsidium Terræ sanctæ nihil ad præsens providimus statuendum, cum adhuc nihil certi de ipsorum proposito teneamus: sed cum opportuno tempore fuerimus requisiti; necessarium consilium apponemus, &c.] Et tandem anno 1217. coactus ab Honorio III. & Joanne Cardinali Columnensi, profectus fuit Hierosolymam, ubi non per triennium, ut Blondus lib. 2. deced. 7. refert, sed vix trimestri tempore illic commoratus abscessit, ut tradunt Joannes Thurozium in chron. Hungar. p. 2. cap. 75. Petrus Ranzanus in epit. rer. Hungaric. indic. 5. Odoricus Raynald. rom. 13. annal. ad annum 1198. num. 11. Bonfidius rer. Hungaric. deced. 2. lib. 7. cujus intemptivi recessus causam Andreas Honorio III. scripsit ex eo, quia Regnum variis dissensionibus agitatum, diutiùs deserere nequireret: sed aliam causam fuisse præcipitati reditus, ex Bonfidio refert Spondanus in continuat. Baronii, anno 1217. num. 9. Decessit tandem Andreas anno 1238. postquam regnum tenuit post 32. annos, ut ex historicis Hungariæ refert Cironius in notis ad textum in c. intellecto 33. de jurejur.

Sed præsens Innocentii III. interminatio, seu sententia, difficilis valde redditur sequentibus juris principiis. Primo, quia cum in legitima portione filio à patre debita nullum gravamen apponi posset, l. quoniam, C. de inoffic. quia portio illa non est lucrum testamentarium, sed quasi debitum patrimonium. l. si quis legatum, §. finali, ubi Glossa, C. de codicil. & non ex judicio testatoris provenit, sed legis providentia, l. si ad rogatos 22. ff. de adopt. non solum civilis, verum & naturalis, l. cum ratio 7. ff. de bonis damnat. l. scripto, ff. unde liberi, l. nam etsi, ff. de inoffic. cap. si pater, de testam. in 6. igitur in præsentem, ex eo, quod Andreas parentis votum non solvisset, & onus illud à patre illi fuisset injunctum, privari non debebat successione paternâ. Secundo, nam regnum jure sanguinis deferri, & non hereditario, supra probavi, & docent Gomez in l. 40. Tauri, num. 71. Peralta in l. 3. §. qui fideicommissum, num. 86. ff. de hered. instit. Padilla in l. unum 67. §. si de Falcidia, num. 16. ff. de legat. 2. Acosta in tract. de patr. & nepor. pag. 52. Molina lib. 1. de primog. cap. 9. Mieres eod. tract. 2. p. quest. 4. illar. 1. P. Molina de justitia tract. 2. disputat. 654. Alvarado de conject. ment. lib. 2. cap. 3. ex num. 28. Castillo tom. 5. controu. c. 89. num. 81. Fufarius de substit. q. 317. num. 15. Benedic. Pinel. lib. 2. select. cap. 8. ex num. 14. Garcia de expensis, cap. 16. num. 27. Parladorius in sesquicent. diff. 18. §. 7. & non ab ultimo possessore, sed à primo accipi, vulgò docetur ex l. 3. §. qua verò, ff. de interdicit. l. heredi, §. cum filia, ff. de vulgari, l. unum 67. §. si de Falcidia, ff. de legat. 2. l. 2. tit. 15. partit. 2. l. 9. tit. 7. partit. 7. igitur sicut exhæredare filium pater nequibat, nec Innocentius privare valebat ex eo, quod votum paternum non adimpletset. Quibus difficultatibus ut satisfaciant repetentes in præsentem, & alii congesti à Barbosa, & Garaña hic, Covar. in cap. si heredes, num. 9. de testam. Quæstada divers. qq. quest. 32. num. 14. Molina de primog. cap. 9. num. 6. Stunica de voto quest. 4. num. 52. Cyriacus tom. 3. controu. cap. 402. numer. 26. varias adducunt interpretationes, inter quas novior, communiorque sententia docet, An-

deam ducent in presenti casu tria diversa crimina perpetrasse, ob quae tribus & separatis poenis ab Innocentio III. puniri, vel fore puniendum comminari poterat. Primum fuit, non implere patris voluntatem, & onus ab eo injunctum negligere: cui respondet poena privationis hereditatis, quae expressa est in *authent. hoc amplius, C. de fideicommiss. cap. si haeredes, de testam.* Alterum fuerat contemnere, nec solvere votum, quod fecerat, & cujus causam assumpsit signum Crucis, ut Hierosolimam in manu forti, id est cum exercitu visitaret: cui respondet excommunicationis poena. Tertium fuerat crimen laesae majestatis in fratrem Hungariae Regem, unde dignus erat privatione, non solum earum rerum, quae tunc possidebat, verum & cujuscunque futurae successionis, *l. quisquis, C. ad leg. jul. majest. l. 2. tit. 2. p. 6.* & ideo iuste potuit Innocentius III. ipsum privare jure, quod habiturus esset si frater majus sine prole decederet. Sed hac interpretatio profecto difficultates supra adductas non dissolvit; nam licet qui non obtemperavit voluntati testatoris, ejus successione reddatur indignus, *dict. cap. si haeredes*, cum ibi adductis; non tamen ideo privatur legitimam portionem sibi ut filio debita: & si ob crimen laesae Majestatis privabatur Andreas jure succedendi in ipso regno, quomodo statim non declaratur incapax ejus successionis, sed tantam eam privationem minatur Innocentius III. si votum usque ad Exaltationem sanctae Crucis non adimpleverit? immo superfluit adhuc ipso Innocentio III. Andreas coronatus fuit defuncto Ladislao Henrici filio, ut supra retuli. Unde deducitur, privationem illam successionis Regni non comminari ab Innocentio III. ob crimen laesae Majestatis in fratrem admittum, sed ob negligentiam in voti solutione.

6. Quare hac interpretatione omisa dicendum est, filium privari posse successione paterna, nec querelam inofficiosi ipsum impugnare posse patris dispositionem, si gravamini injuncto a patre ipse consentiat, posseque sub contraria conditione exhaereditari, *l. non putavit 8. §. si quis sua manu, ff. de honor. possess. contra tab. argumento legis multi non nota, ff. de liber. & posth. l. cum donationis, C. de transact. docent Covar. in cap. Raynuitius, §. 2. de testam. Menchaca de success. creat. lib. 1. §. 10. num. 529. ff. de condit. & demonstr. Valdes ad Roderic. Suarez in l. quoniam, ampliat. 10. C. de inoffic. Unde cum onus adimplendi votum in presenti casu filio assentienti injunctum fuisset, ibi, *assumpto crucis signaculo promissisti*; ideo recte potuit per Innocentium III. privati ipsa successione paterna, si patris voluntati non paruit, cui promissit expressè votum adimplere. Ita docuerunt Covar. in *dict.**

*cap. si haeredes, num. 8. de testam. Peralta in l. 3. §. qui fideicommissum, ff. de hered. instit. Molina lib. 1. de primog. cap. 5. num. 5. Pereyra de mora Regia cap. 14. num. 6. fol. 132. Gregorius in l. 4. gloss. 3. titul. 15. partit. 2. Bened. Pinellus lib. 2. select. cap. 8. num. 17. Cyriacus tom. 3. controver. 402. ex num. 24. Huic privationi propter negligentiam adimplendi votum a patre emissum à se sponte susceptum, consequens erat interminatio anathematis, quae censuram plerunque Romanam Ecclesiam usum in supremos Principes contumaces, jure certum est, ut constat ex exemplis adductis à Corjolano in *breviario, anno 1523.* & ex supra adductis in *capite novis, de iudiciis.* Etiam consequens erat comminatio privationis Regni, seu juris ad illud, si Andreas contumax esset, & tenuisset votum quod adimplere promiserat, solvere, *capite alius cum sequent. 15. question. 2. cap. venerabilem 34. §. unde, de elect. capite licet, de foro compet. capite excommunicemus 13. §. moneatur, de haeret. cap. ultimo, de penis. capite ad Apostolica, de re iudic. libro 6. Clement. unic. de iurejurando, extravag. unic. vers. Sanè. Joannis XXII. ne sede vacant. Probant, & variis historiis illustrant plures congesti à Barbosa tom. 6. in *select. ad textum in capite si Papa 6. 40. distinct.* Pereyra de manu Regis, *prahud. 2. Diana part. 1. tract. 2. resol. 122. & p. 10. tractat. 6. & in additis ad eandem partem tract. 1. resol. 5.* quibus addendi sunt Baronius *annus 751. Antonius Augustinus in epit. lib. 1. titul. 16. Germonius lib. 3. de sacror. immunit. capite 13. ex numero 39. Coqueus in Antimora, fol. 21. Leo contra Waramundum, capite 10. Zypus in biatu Cassan. fol. 17. & 20. Bellarmus in prolog. lib. de potest. Pape. Solorzanus tom. 1. de iure Indiar. lib. 2. cap. 22. ex num. 22. & cap. 23. & 24. Salcedo lib. 3. de regim. Princ. cap. 10. dissert. 36. & capite 19. dissert. 41. Lantmeter. lib. 3. de veteri mon. cap. 3. §. Transeo, Marius Cutellus de Eccles. libert. lib. 2. quest. 4. num. 72. Cardinalis Jacobus, & Petronius in concione ad Populum Francia, quae Latina extat in *continuat. hist. Tuani, lib. 8. ad annum 1615. pag. 490.* Illustr. Ramos ad *Alexand. VII. pro Episcop. Lusit. propos. 5. num. 21.* Unde cum adeo gravis causa adesset in presenti casu, videlicet violatio fidei patri datae, & contumacia in non adimplendo votum expeditionis in Terram sanctam, ideo Innocentius III. comminatur privationem non solum successionis paternae, verum & juris, si quod habiturus esset Andreas ad Regnum Hungariae, defuncto fratre sine liberis. De obligatione adimplendi votum à defuncto emissum agit Marinus lib. 1. *resol. cap. 165.* qui ex aliis resolvit, successorem non teneri vota personalia adimplere, realia verò omnino, & ad id compelli posse per iudicem ecclesiasticum.***

CAPUT VII.

Innocentius III. (a) *Trecen. Episcopo.*

Magnae devotionis indicium, & sincerae in Christo tuae fidei esse credimus argumentum, quod ut novissima tua Domino consecraret, nec senectutis jam